

Er bestaan ongeveer 37 wilde soorten, maar of die allemaal zuiver zijn, is de vraag.

Top tien *Heuchera*-cultivars in tien kleuren

Van frisgroen tot dieppaars: gevestigd sortiment van purperklokje in vele tinten

Heuchera is een geslacht met alleen kruidachtige planten die behoren tot de Saxifragaceae. Daar horen ook *Tiarella* en *Tellima* bij, nauwe verwanten van *Heuchera*. Alle soorten komen voor in Noord-Amerika, waar hij *alumroot* of *coral-bells* wordt genoemd. In Nederland is de officiële naam *purperklokje*, maar in de volksmond wordt meestal de naam *Heuchera* gebruikt.

Auteur: Marlien van der Linden

De naam *Heuchera* komt van de Oostenrijkse natuurkundige Johann Heinrich von Heucher, die leefde aan het eind van de 17e en het begin van de 18e eeuw. Linnaeus, die bevriend met hem was, heeft de plant naar hem vernoemd.

Er bestaan ongeveer 37 wilde soorten, maar of die allemaal zuiver zijn, is de vraag. Aan de randen van gebieden ontstaan ook natuurlijke kruisingen tussen twee soorten, waardoor het lastig tellen is. De inheemse Amerikaanse bevolking gebruikte *Heuchera* voor medicinale doeleinden, zoals het stelpen van bloedingen.

Heuchera is op dit moment erg populair. Er zijn de laatste jaren veel nieuwe cultivars met zeer uiteenlopende bladkleuren op de markt gekomen, van fris geelgroen tot diep paars, haast zwart. Er zijn ook varianten met donkere of juist lichtere randen of vlekken in het blad.

Heuchera micrantha 'Palace Purple'

Rond 1980 kwam misschien wel de bekendste *Heuchera* op de markt, toen nog *H. villosa* 'Palace Purple' genaamd. Dit zorgde voor een enorme toename van de belangstelling voor bladsierwaarde. In de loop der jaren zijn er legio cultivars op de markt gekomen die 'Palace Purple' hebben overtroffen. Deze cultivar (die van zaad kleurecht terugkomt) heeft namelijk de nare eigenschap om over de grond vreemde lange stengels te maken. Daar zijn de meeste mensen niet van gediend. Sinds *Heuchera* makkelijk via weefselkweek kan worden vermeerderd, is er een explosie van nieuwe cultivars in uiteenlopende bladkleuren verkrijgbaar. De plant blijft nu als een keurige krop sla op zijn plaats.

Groeiplaatsomstandigheden

De meeste *Heuchera*-soorten komen van nature voor als onderbeplanting in bossen die een niet te dicht bladerdak hebben, en in bosranden,

waardoor ze niet de hele dag in de volle zon staan. Hoe goed een cultivar het doet op een bepaalde plaats, is afhankelijk van zijn voorouders.

Als er verschillende kruisingsouders zijn gebruikt, moet de praktijk uitwijzen welke eigenschappen in het DNA van de cultivar zijn terechtgekomen. Maar voor alle *Heuchera*-types geldt dat de grondsoort humusrijk moet zijn. Voeg bij een basische grondsoort dus een flinke hoeveelheid organische stof toe.

Via onderstaande links is meer informatie te vinden over de achtergrond van de verschillende *Heuchera*-soorten en -cultivars.

https://issuu.com/mtcuba/docs/heuchera_report/16

https://www.chicagobotanic.org/downloads/planteval_notes/no21_coralbells.pdf

De bloem

De bloem is transparant en steekt als een

Heuchera micrantha 'Palace Purple'

Top 10

<i>Heuchera</i>	Kleur	Bloeitijd	Hoogte (cm)	Aantal per m ²
<i>Lime Marmalade</i>	crème	juni-juli	15/30	9
<i>Paris</i>	rood	mei-november	10cm/30cm	9
<i>Caramel</i>	crème	juni-juli	20/40	7
<i>Tiramisu</i>	crème	juni-juli	15/25	9
<i>Marmalade/Maple Syrup</i>	crème	juni-juli	20/40 en 30/60	7
<i>Peach Flambé</i>	crème	juni-juli	30/50	5
<i>Pools of Purple</i>	crème	juni-juli	30/60	7
<i>Can Can</i>	crème	juni-juli	20/35	7
<i>Obsidian</i>	crème	juni-juli	25/50	7
<i>Villosa Bronze Beauty</i>	crème	juni-juli	35/70	5

Marlien van der Linden

langgerekte tros boven het blad uit. De bloemetjes en de bloemsteel voelen wat kleverig aan. De meeste soorten en cultivars hebben crème-keurige bloemen, die erg in trek zijn bij insecten. Ik ben niet zo weg van de bleke bloemen; ik haal ze er liever vóór de bloei uit en gebruik de plant als bladplant. Bovendien kost bloei de plant energie; na de bloei gaat de plant alweer afbouwen om te kunnen overwinteren. Haal je de bloem eruit, dan blijft de plant mooi nieuw blad maken. Een tussenoplossing zou zijn om na de bloei de stengels te verwijderen; dat is beter voor insecten. Groenbladige soorten en cultivars, daarentegen, hebben vaak een duidelijkere bloemkleur, tussen wit en felrood. Ze bloeien lang en hebben wel sierwaarde. Een goed voorbeeld hiervan is *Heuchera* 'Paris'.

Combinaties

Doordat alle *Heuchera*-soorten bladhoudend zijn, zijn het geweldige planten om mee te combineren. Ze geven een border het hele jaar kleur en door de verschillende bladkleuren kunnen desgewenst spannende kleurencombinaties gemaakt worden. Zo zijn ze goede partners voor *Hosta*, *Ophiopogon*, *Phlox* en *Tricyrtis*. Maar ook met grassen en bloembollen zijn mooie samenstellingen te maken. Ook de combinatie met varens is geraffineerd en zeer geschikt voor een jungle-achtige tuin. De planten eveneens geliefd voor in bakken en planten, en niet te vergeten voor de wintertuin die in opkomst is. Let er bij het combineren wel op dat de planten min of meer dezelfde uitstraling hebben. De combinatie van *Lavandula* en *Heuchera*, bijvoorbeeld, voelt daardoor niet goed.

Ziekten en plagen

De vervelendste aantasting die *Heuchera* kan overkomen, is vraat van de gegroefde lapsnuit-tor, oftewel de taxuskever. Die is er dol op. De larven eten de bast van de wortelhals af, waardoor de plant loskomt van de wortel en je hem zó van de grond kunt rapen. Er zijn aaltjes in de handel verkrijgbaar die de larve te lijf gaan. Controleer dus vóór het planten of er larven in de potkluit zitten en verwijder die indien nodig.

De top 10, van licht naar donker blad:

In eerste instantie wilde ik een aantal nieuwe cultivars in het daglicht zetten, maar de ervaring leert dat die niet altijd even betrouwbaar zijn. Dat ze kortlevend zijn, gewoon niet sterk genoeg of bladverbranding kan nogal eens de oorzaak zijn van een teleurstelling. Daarom heb ik toch gekozen voor het wat meer gevestigde sortiment.

Heuchera 'Lime Marmalade' AGM

Door het limoengroene frisse blad met geschulpte bladrand lijkt deze cultivar wel lichtgevend. Hij is niet al te keurig en zeer geschikt voor bakken, bijvoorbeeld in combinatie met *Alchemilla mollis* of de goudbontbladige *Carex oshimensis* 'Evergold'. Hij is door de Engelse Royal Horticultural Society bekroond met een Award of Garden Merit. Succes verzekerd, dus! De hoogte valt mee voor een *Heuchera*. Het blad wordt ongeveer 15 cm, inclusief bloem is dat 25 à 30 cm.

Heuchera 'Paris' pbr AGM

Zoals gezegd ben ik niet erg gecharmeerd van de bloemen van *Heuchera*. Behalve dan van die van 'Paris'. Ze komen warmrood bloeiend boven het groene blad uit, waar als het ware een metallic laagje overheen ligt zoals we dat kennen van *Brunnera macrophylla* 'Jack Frost'. De bloei begint in de eerste dagen van mei; als je de uitgebloeide bloemen blijft verwijderen, houdt hij het vol tot de kerst. Hij is zelfs, zoals op de foto te zien is, geschikt voor in een verticale tuin. Met de bloem erbij wordt hij niet hoger dan 30 cm; het blad blijft steken bij 10 à 15 cm.

Heuchera 'Caramel' pbr

Deze plant is heel sterk. Hij kan allerlei grondsoorten aan en is niet snel van slag door wat zon en droogte. Hij geeft spectaculaire kleurschakeringen tussen okergeel en roestbruin. Wat een kleurenspektakel! De combinatie met de varen *Dryopteris erythrosora*, die in het voorjaar dezelfde kleuren in het nieuwe blad heeft, is prachtig. Hij kan ook gebruikt worden als onderbeplanting bij *Toona sinensis* 'Flamingo' voor een wow-effect, en er zijn nog veel meer mogelijkheden.

Heuchera 'Tiramisu' r

'Tiramisu' is een vondst van de Franse kweker Thierry Delabroye, een fenomeen in de *Heuchera*-wereld. Hij heeft er heel wat op zijn naam staan. Deze heeft roodbruin blad met een lichtgevend geelgroen randje, waardoor hij sprankelend oogt. Het blad is vlak met een lichte adering en voelt dun aan. Hij heeft veel *villosa*-bloed in zich en was baanbrekend met de tweekleurige bladvorm.

5

**Heuchera 'Marmalade' pbr AGM
en 'Maple Syrup' pbr**

Ik zet stiekem twee cultivars onder één nummer. Het blad van 'Marmalade' ziet er iets donkerder uit dan dat van 'Caramel'. De cultivar is goed verkrijgbaar en geeft een mooie stevige pol met golvend blad en afgeronde insnijdingen. Op de foto is een randje te zien in een voorbeeldtuin van Appeltorn Adventure Gardens, in combinatie met *Imperata cylindrica* 'Red Baron'. 'Maple Syrup' is een nieuwe introductie van Rijnbeek Vaste Planten. Het *villosa*-bloed is te zien aan het wat behaarde blad. De bladvorm lijkt op een die van herfstblad van een *Acer* met punten; vandaar de naam.

6

Heuchera 'Peaché Flambé' r

Dit is een introductie van Terra Nova Nurseries in de VS, een bedrijf dat al heel wat nieuwigheden heeft geïntroduceerd, ook in Europa. De kleurschakeringen in het blad zijn talrijk; er zitten zowel rode, paarse, bruine als roze tinten in. De koper-roestkleuren van de vorige vier toppers passen mooi bij warme tinten; deze kleuren kunnen goed gecombineerd worden met roze, lila en blauw, de koele kleuren dus. De hoogte is zo'n 30 cm, met bloem soms wel 50 cm. Het zacht behaarde blad verraadt zijn *villosa*-genen.

7

Heuchera 'Pools of Purple'

Toch nog een vrij recente introductie in deze top 10: 'Pools of Purple'. Dat doe ik omdat ik deze cultivar al even volg voor mijn werk bij Rijnbeek Vaste Planten. Hij is door hen op de markt gebracht om dezelfde reden als 'Maple Syrup': omdat hij sterker is onder verschillende omstandigheden. Deze cultivar heeft wat weg van 'Silver Scrolls', die ook prima is voor normale omstandigheden en goed verkrijgbaar. Dit blad is echter nét iets groter en paarser dan dat van 'Silver Scrolls', en ook hoger met zijn 30 cm bladhoogte, mét bloem haast wel 60 cm.

8

Heuchera 'Can Can' AGM

Het blad van 'Can Can' is minder duidelijk geaderd dan dat van nummer 7, zeker op oudere leeftijd, en ook kleiner, met een gegolfde bladrand. Het is een ouwe getrouwe die nog steeds met plezier wordt toegepast. Veel nieuwe cultuurvariëteiten hebben groot grof blad, wat best mooi is, maar klein en fijn kan ook nodig zijn. De bloemen zijn crèmekleurig en bloeien zoals de meeste *Heuchera* van mei tot en met juli. De bladhoogte is 20 cm, met bloem 35 cm.

9

Heuchera 'Obsidion' pbr

Dit is misschien wel de meest donkerbladige in het *Heuchera*-sortiment. Veel mensen hebben iets met (bijna) zwart: de zwarte tulp, zwarte roos ... Dus ook een zwarte *Heuchera*. Zet hem niet te ver van een zichtpunt, want dan wordt het een donker gat. Maar in combinatie met *Ophiopogon planiscapus* 'Niger' en een donkerbladige heester, afgewisseld met (licht)groene planten, zal hij een spannend geheel geven. De bloem is weer crème op een donker bloemsteeltje. Hij is 25 cm hoog, inclusief bloem 50 cm.

10

Heuchera villosa 'Bronze Beauty'

Tot slot een zuivere *villosa*-selectie, en daarom als laatste genoemd. Deze plant heeft een groot brons-bruin zacht behaard blad, dat rust geeft in de border.

Op de foto is hij gecombineerd met *Matteucia struthiopteris*, wat zorgt voor een stoer gezicht. Hij wordt zeker 30 cm hoog; met bloem erbij haalt hij als de standplaats naar zijn zin is 70 cm.

Onmisbaar

Wil je kleur in de (winter)tuin, maar meer rust dan bloemen vaak uitstralen, dan kun je niet om *Heuchera* heen. De bossige vaste plant maakt door zijn loof een bodembedekkende indruk, terwijl het op zichzelf staande planten zijn. Hij blijft dus zonder ingrijpen keurig op zijn plaats.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!